

آیتی محمد ابراهیم، ۱۳۹۴ - ۱۳۴۳.

سخن رمضان

تألیف محمد ابراهیم آیتی؛

به کوشش مهدی انصاری قمی.

قم: نوید ظهور، ۱۳۹۲.

ISBN: 978-600-92320-3-1

ص ۳۸۴.

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. اسلام - مقاله ها و خطبه ها.

۲. اسلام - مسائل متفرقه.

الف. عنوان.

۲۹۷/۰۸

BP۱۰/۵/۲۹ س ۱۳۹۲

س ۲۹۵۵

کتابخانه ملی ایران

سخن رمضان
دکتر محمد ابراهیم آیتی



انتشارات نوید ظهور

به کوشش: مهدی انصاری قمی

ناشر: نوید ظهور * ناظر فنی چاپ: اخلاصی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۳

چاپ: احسان * صحافی: دانشمند

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۳۲۰-۳-۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

تمام حقوق محفوظ است و هیچ بخشی از این کتاب بدون اجازه
مکتوب ناشر قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی از جمله
چاپ فتوکپی، نشر الکترونیکی، فیلم، صدا و... نیست این اثر
تحت پوشش قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

مرکز بخش

۰۹۱۲ ۶۵۱ ۷۵ ۳۲ - ۰۹۱۲ ۳۵۱ ۲۱ ۰۷

۰۲۵۳۷۷۳۳۳۳۸

سخن ضنا

www.ketab.ir

دانشمند فقید
دکتر محمد ابراهیم رستمی

به کوشش
مهدی انصاری قمی

مؤسسه علمی پژوهشی شهید آیت الله انصاری قمی (ره)



فهرست

۱۱	بخن اول
۱۵	و رسم تبلیغ
۱۸	مبلغ کیست؟
۲۰	بعثت پیامبر و فشار قریش
۲۲	مسلمانان، سفیران اسلام در اروپا
۲۴	تبلیغ مستقیم اسلام
۲۶	شرایط مبلغ دینی
۳۹	پیامبر ﷺ و برنامه ماه مبارک رمضان
۴۳	ام پیامبر اعظم ﷺ
۵۳	زنی که اسیر مسلمانان شد
۶۱	آن و گفتار و رفتار پیامبر ﷺ





۶۴	مسئولیت پیامبر ﷺ
۶۷	قرآن و سنت
۷۲	قرآن، کتاب همه
۷۴	قرآن، کتابی برای بشریت
۷۷	درجات بهشت
۷۸	قرآن بخوانید
۸۴	روزگار، فتنه‌ها و گرفتاری‌ها
۸۹	توحید و خداشناسی
۹۴	ابراهیم و ستاره پرستان
۱۰۰	ابراهیم در میان کلدانیان
۱۰۲	امام هادی علیه السلام و متوکل عباسی
۱۰۵	نماز
۱۱۲	اساس تکامل روحی انسان
۱۱۴	پیامبر و هجرت به مدینه
۱۱۶	مسجد پایگاه عبادت‌ها و صفا و صمیمیت
۱۱۸	علی و عبادت‌ها
۱۲۰	حجر بن عدی و نمازهای روزانه او
۱۲۳	توبه‌ی حقیقی
۱۲۶	توبه‌ی ابولبابه در غزوه‌ی بنی قریظه
۱۲۸	توبه‌ی ابولبابه در غزوه‌ی تبوک
۱۲۹	توبه‌ی حاطب بن ابی بلتعنه

www.ketab.ir



- توبه‌ی ابوسفیان بن حارث بن عبدالمطلب و عبدالله ابن ابی امیه‌ی مخزومی..... ۱۳۲
- توبه‌ی عبدالله بن زبیری سهمی..... ۱۳۶
- توبه‌ی پیرمرد شامی..... ۱۳۶
- جهاد در راه خدا..... ۱۳۹
- غزوه‌ی حدیبیه..... ۱۴۱
- جهاد لباس پرهیزکاران است..... ۱۴۲
- معاویه و غارت عراق..... ۱۴۵
- جهاد در راه حق..... ۱۴۸
- روزهای بیماری پیامبر ﷺ..... ۱۵۳
- کنترل نفس..... ۱۵۷
- انسان پس از مرگ..... ۱۶۵
- عفت نفس:..... ۱۶۹
- عدالت:..... ۱۷۲
- شجاعت:..... ۱۷۴
- قرآن معجزه‌ی جاویدان..... ۱۸۱
- خواندن قرآن..... ۱۸۴
- عظمت قرآن..... ۱۹۱
- در فتنه‌ها قرآن بخوانید..... ۱۹۴
- حدیث ثقلین و وجوب تمسک به قرآن و عترت علیهم السلام..... ۱۹۸
- خلافت بعد از پیامبر..... ۲۰۳
- پیامبر ﷺ و هشداری به نزدیکان..... ۲۰۶





- ۲۵۶..... سال هشتم هجرت «سنة الفتح».
- ۲۵۷..... سال نهم هجرت «سنة الوفود».
- ۲۵۸..... سال دهم هجرت «سنة الوداع».
- ۲۵۹..... سال یازدهم هجرت «سنة الوفاة».
- ۲۶۰..... سیمای امیرالمؤمنین در قرآن و حدیث.
- ۲۷۳..... از وفات رسول خدا (۱۱ هجری) تا آغاز خلافت (۳۶ هجری).
- ۲۷۴..... از خلافت تا شهادت.
- ۲۸۱..... رفتار حکومت دینی.
- ۲۸۹..... پیامبر و حکومت.
- ۲۹۱..... شهادت محمد بن ابی بکر.
- ۲۹۵..... دوران غیبت.
- ۳۰۳..... امام عصر علیه السلام و نواب او.
- ۳۰۹..... ولایت فقیه در زمان غیبت.
- ۳۱۳..... دعوت به اسلام.
- ۳۱۵..... پیروزی با حقیقت است.
- ۳۱۸..... ایمان عمیق پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم.
- ۳۲۲..... شخصیت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم.
- ۳۲۵..... ظهور پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و فساد جهان.
- ۳۳۳..... قدرت مسلمان.
- ۳۳۵..... سال دهم بعثت و آزار قریش.
- ۳۳۷..... قرارداد با کفار قریش.



۲۱۹.....	امامت معصومین علیهم السلام
۲۲۱.....	شخصیت علی بن ابی طالب علیهما السلام
۲۲۳.....	دانش و آگاهی علی علیهما السلام
۲۳۱.....	اعلام اسرار عالم:
۲۳۹.....	سیمای امیرالمؤمنین علیهما السلام
۲۴۰.....	ولادت امیرالمؤمنین علیهما السلام
۲۴۱.....	از شش سالگی تا ظهور اسلام
۲۴۳.....	آغاز بعثت و اسلام و نماز امیرالمؤمنین
۲۴۶.....	علنی شدن دعوت، آغاز فداکاری
۲۴۶.....	سال چهارم بعثت و تعیین علی علیهما السلام به عنوان خلیفه
۲۴۸.....	سال هفتم بعثت و شعب ابی طالب
۲۴۸.....	سال چهارم بعثت و لیلۃ المصیبت
۲۴۹.....	شب هجرت و بت شکنی
۲۵۰.....	هجرت امیرالمؤمنین به مدینه
۲۵۰.....	برادری امیرالمؤمنین با رسول خدا
۲۵۱.....	سال دوم هجرت و فرمان جهاد
۲۵۳.....	سال سوم هجرت
۲۵۴.....	سال چهارم هجرت (سنة الترفیة)
۲۵۴.....	سال پنجم هجرت (سنة الأحزاب)
۲۵۵.....	سال ششم هجرت (سنة الاستیناس)
۲۵۵.....	سال هفتم هجرت «سنة الاستیعاب»





- پیامبر ﷺ و فتح مکه ۳۳۹
- رفتار پیغمبر ﷺ پس از فتح مکه ۳۴۲
- فرمان پیامبر ﷺ به نابودی بت‌ها ۳۴۴
- علی علیه السلام و معاویه در جنگ صفین ۳۴۷
- بیت المال مسلمین ۳۵۱
- شخصیت عقیل پسر ابوطالب علیه السلام ۳۵۴
- عقیل و معاویه ۳۵۵
- نامه‌ی اهل کوفه و فرمان شيعه ۳۵۸
- موقعیت زن در اسلام ۳۶۳
- شخصیت زن در ملل دیگر چهار ۳۶۴
- زن در جامعه اعراب ۳۶۷
- زن دوران جاهلیت ۳۶۹
- اسلام و سعادت زن و مرد ۳۷۲
- نخستین زن شهید در اسلام ۳۷۶
- در جنگ احد ۳۷۹



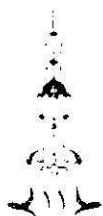
سخن اوّل



آشنایی با تقویم سال و ماه و تاریخ، و شناخت ماه‌های قمری، شمسی، رومی، لالی، مسیحی، فرس قدیم یکی از ارزش‌های ایام و سال و حوادث، وقایع و داشته‌ها و تاریخ روزها، و علل نامگذاری‌ها در ملت‌ها، و ادیان و مذاهب بویژه در اسلام و قرآن و حدیث می‌باشد.

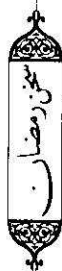
بی تردید یکی از ماه‌های آسمانی و تاریخی در همه ادیان بزرگ تاریخ بشر و من، ماه رمضان، ماه روزه‌داری پیامبران بزرگ و کوچک، و پیروان راستین آنها می‌باشد.

واژه «رمضان» از ریشه «رَمَضَ» می‌باشد، به معنای بارانی که اول پائیز بارد و هوا را از خاک و غبارهای تابستان پاک می‌کند و یا به معنای داغی سنگ





از شدت گرمای آفتاب. (۱)



احادیث اسلامی «ماه رمضان» را با نام‌ها و صفات متعددی توصیف کرده‌اند که همه آنها عظمت این ماه بزرگ و شاخص و عظیم و تأثیرگذار و تغییر دهنده و سرنوشت‌ساز و الهی را نشان می‌دهند و بیانگر نقش مثبت، ژرف و سازنده آن در رشد، بالندگی و فراهم آوردن معارف دنیا و آخرت انسان است. از جمله این نام‌ها و صفات، مانند: «ماه خدا، ماه مسلمانی، ماه پاک‌کننده، ماه خالص سازی، ماه نماز، ماه آزادسازی، ماه صبر، ماه مواسات و همدردی، ماه برکت، ماه آموزش، ماه رحمت، ماه توبه، ماه بازگشت به خدا، ماه استغفار، ماه دعا و فراخوانی خداوند، ماه عبادت و پرستش ماه اطاعت، ماه مبارک، ماه بزرگ، ماهی که خداوند روزی مؤمن را بیافزاید، سرور ماه‌ها، عید اولای خداوند، بهار قرآن، بهار فقیران، بهار مؤمنان، ماه مسابقه به خیرات و نیکی‌ها، ماه روزی یافته و...»

ماه رمضان، ویژگی‌های مهمی دارد که ریش، برکات بزرگ این ماه و پایه نعمت‌های بی‌شمار آن هستند.

شکوه، عظمت و برکات مادی و معنوی‌ای که از این ماه، نصیب اهل ایمان می‌شود، از نگاه احادیث اسلامی، قابل توصیف نیستند و اگر مسلمانان شناخت درسی از برکات این ماه با فضیلت داشتند و مواهب و دستاوردهای بزرگ آن را می‌دانستند، آرزو می‌کردند که سراسر سال، رمضان باشد.

حدیث پیامبر خدا ﷺ این سخن را اعتبار می‌بخشد که فرمود:

«لَوْ يَعْلَمُ الْعِبَادُ مَا فِي رَمَضَانَ، لَمُنَّتْ أَنْ يَكُونَ رَمَضَانَ سَنَةً».





آری، ماه رمضان، ماه بازگشت به خود و اعمال خود و خدای خود و اهداف خلقت و مقصود عالی آفرینش خود است، ماهی که باید بیشتر آخرت را دید تا دنیا را، بیشتر خدا را دید تا خود را، بیشتر گرسنگی و تشنگی کشید، تا شکم‌بارگی و نوشیدن و هوس‌های شکمی و شیطان و مجالس و محافل اسراف و تبذیر و خورد و خوراک و خواب و آشامیدنی‌های لذت‌آور، و سفره‌های رنگین. بلکه خواب کم، خوراک و نوشیدن بسیار کم، دنیا و بازار و خرید و ریخت و پاش بسیار کم، و در مقابل عبادت و نماز و توبه و اخلاص و گریه و تضرع و زاری شبانه و سجده‌های طولانی، و تلاوت قرآن و شرکت در مجالس و محافل تهذیب و تزکیه و نصیحت و پند و اندرز و اخلاق و آداب این، تغییر نهادی و بنیادی و اساسی و تعلیم و تربیت سی روز درس دینی جدید را استقامت در برابر دنیاپرستی و نفوذ شیطان و هوس‌های متفاوت بشری و پست و حقیرانگیزی آدمی را به حسیض ذلت و مرگ مصنوعی و خودباختگی و کبر و غرور و خودپسندی می‌رساند.

همه اینها در رمضان قابل تدارک و انجام و اصلاح است، و این از حکمت‌های خداوند متعال که آدمیان، و بندگان و بشر را به خودرها نکند، و آنها را در هر زمان مناسب، پله پله، آرام آرام، رفته رفته، گام به گام به صلاح، شایستگی، همه خوبی‌ها، همه ارزش‌ها، همه اخلاق، به اوج معرفت، شناخت، خداگونگی، مجسمه دین، تمام پیروی، رنگ پیامبری، اهل ولاء، و همه دوستی و ارتباط با خدا و پیامبرش برقرار سازد.

خداوند به همه ما چنین توفیقی را یاد قرار دهد. آمین رب العالمین

سخن به درازا نکشد که این بار در این رساله ارزشمند سخن از بیانات و کلمات و سخنرانی‌های مردی بزرگ، آیتی فراموش ناشدنی، خطیبی معلم، استادی



ارجمند، مورخی موفق و محققى کم نظیر و بفرموده استاد مطهری: بی نظیر در شناخت تاریخ صدر اسلام، و مؤثر در کلاس های درس تاریخ و دین شناسی و قرآن شناسی.

این بار سخنرانی های پرمغز و محتوای او را که در سال های بین ۱۳۴۰ تا ۱۳۸۴ هجری قمری به مناسبت ماه رمضان، ایراد گردیده تقدیم خوانندگان، خطیبان و واعظان گران قدر و مردم خوب ایران اسلامی می گردد.

مهدی انصاری قمی

تابستان ۱۳۹۲

www.ketab.ir

